

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ

เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม (๑) ,(๒)

ครูผู้สอน ครูศิริสิทธิ์ บุริศรี

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม

(๑), (๒)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายและประเภทของวัฒนธรรมได้
๒. วิเคราะห์ประเภทของวัฒนธรรมจากภาพที่กำหนดได้
๓. บอกความจำเป็นของวัฒนธรรมต่อสังคมได้

ภาพที่ ๑ คือภาพอะไร

เฉลย

**เทศกาลสงกรานต์
ประเทศไทย**

ภาพที่ ๒ คือภาพอะไร

เฉลย

**ทัชมาฮาล
ประเทศอินเดีย**

ภาพที่ ๓ คือภาพอะไร

เฉลย

มารยาทบนโต๊ะอาหาร
ประเทศญี่ปุ่น

ภาพที่ ๔ คือภาพอะไร

เฉลย

งานปารีสแฟชั่น
ประเทศฝรั่งเศส

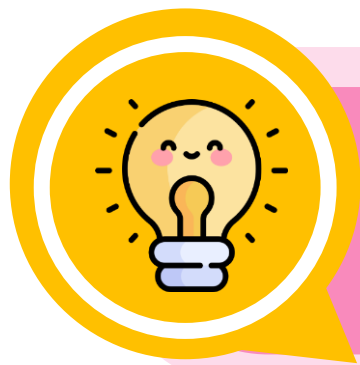
แหล่งที่มา: <https://www.experia.co.th>

คำถามชวนคิด

**นักเรียนคิดว่า
วัฒนธรรมคืออะไร ?**

แนวคำตอบ

วัฒนธรรม คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์สร้างขึ้น ไม่ว่าจะเป็นสิ่ง
ที่จับต้องได้ และสิ่งที่จับต้องไม่ได้ ซึ่งวัฒนธรรมของแต่ละสังคม
ก็จะมีลักษณะเฉพาะ ที่แตกต่างกันไปในแต่ละยุคสมัยของสังคม
และเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับดำเนินชีวิตของมนุษย์นั่นเอง

กิจกรรม

“แยกประเภทวัฒนธรรม”

ประเภทของวัฒนธรรม

วัฒนธรรมทางวัตถุ

วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ

แนวคำตอบ

วัฒนธรรมทางวัตถุ

วัฒนธรรมทางวัตถุ ได้แก่
แว่นตา, รถยนต์, บ้านเรือน,
เครื่องใช้, เครื่องแต่งกาย
และ อาหาร เป็นต้น

วัฒนธรรมที่ไม่ใช้วัตถุ

วัฒนธรรมที่ไม่ใช้วัตถุ ได้แก่
ศาสนา, ศิลธรรม, จรรยา,
ปรัชญา, ค่านิยม, ความเชื่อและ
มารยาททางสังคม เป็นต้น

กิจกรรม

“วัฒนธรรมในภาพ”

คำอธิบาย

๑. ครูจะให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน เมื่อแบ่งกลุ่มเรียบร้อยแล้ว ครูจะมีภาพปริศนาแจกให้แต่ละกลุ่ม กลุ่มละ ๑ ภาพ ให้นักเรียนช่วยกัน ดูภาพที่ได้รับ แล้ววิเคราะห์ดูว่าภาพนี้เป็นวัฒนธรรมประเภทไหน

คำอธิบาย

๒. เมื่อแต่ละกลุ่มได้ภาพไปแล้ว ให้ทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดมความคิด วิเคราะห์ภาพอย่างละเอียด ว่าอะไรคือจุดเด่นของวัฒนธรรมในภาพ แล้วทำไมเราถึงคิดว่าภาพนี้เป็นวัฒนธรรมประเภทนี้

คำอธิบาย

๓. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอคำตอบและความคิดเห็น
หน้าชั้นเรียน

นำเสนอกิจกรรม

“วัฒนธรรมในภาพ”

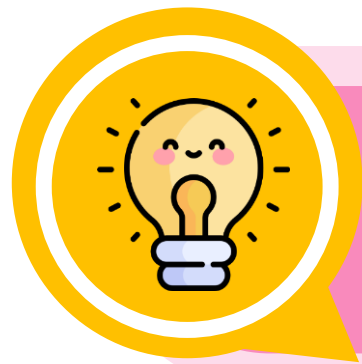
คำถามชวนคิด

**ถ้าเราไม่มีวัฒนธรรม
ชีวิตจะเป็นอย่างไร ?**

คำถามชวนคิด

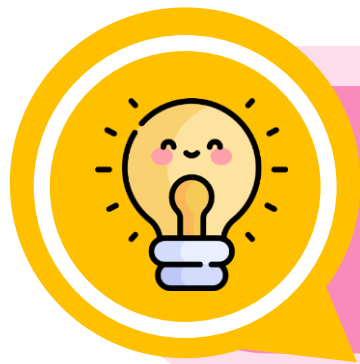
ยกตัวอย่างวัฒนธรรม
ในชีวิตประจำวัน
ของแต่ละประเภท
ของวัฒนธรรม ?

แนวคำตอบ

วัฒนธรรมทางด้านวัตถุ

๑. การใช้ช้อนรับประทานอาหาร
๒. การสร้างบ้านทรงไทย ที่สะท้อนเอกลักษณ์ไทย
๓. การรับประทานข้าวเหนียวมะม่วงเป็นขนมหวานขึ้นชื่อ

แนวคำตอบ

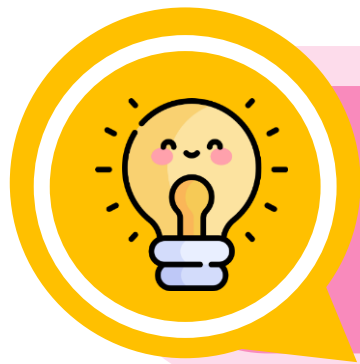
วัฒนธรรมที่ไม่ใช้วัตถุ

๑. การไหว้ผู้ใหญ่เพื่อแสดงความเคารพ
๒. ความเชื่อเรื่องบุญ-บาป ทำดีได้ดี-ทำชั่วได้ชั่ว
๓. การสืบสานการรำไทย ในงานประเพณีท้องถิ่น

คำถามชวนคิด

**วัฒนธรรม
มีความสำคัญต่อชีวิตเรา
อย่างไร ?**

แนวคำตอบ

วัฒนธรรมเป็นตัวช่วยกำหนดวิถีชีวิตค่านิยม และความเป็นเอกลักษณ์
ของสังคม ทำให้เราอยู่ร่วมกันอย่างสงบและเข้าใจซึ่งกันและกัน

สถิติ

วัดทัศน

“ทนมา ๒ ปีแล้ว! เพื่อนบ้านจอดรถขวางทางเข้า-ออกบ้าน
ผู้ป่วยเข้าออกลำบาก”

ชวนเล่นเสียว กลางห้องน้ำป๋ม

34
HD

NEWS

LIVE

12:09:40

ข่าว เทียงอมรินทร์

วิดีโอที่ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวิดีโอ : ทนมา ๖ ปี แล้ว! เพื่อนบ้าน จอดรถขวางทางเข้า-
ออกบ้าน ผู้ป่วยเข้าออกลำบาก | ข่าวเที่ยงอมรินทร์ | ๒๕ ส.ค. ๖๖

เผยแพร่โดย : AMARINTV : อมรินทร์ทีวี

วันที่เผยแพร่ ๒๕ ส.ค. ๒๐๒๓

ที่มา : <https://youtu.be/cJMLnp๖l๑wQ?si=๔peqkHbeh๒sdOQvL>

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่าเจ้าของรถ
คันดังกล่าวทำถูกต้องหรือไม่
อย่างไร

คำถามชวนคิด

หากเจ้าของรถอ้างว่า
พื้นที่ดังกล่าว เป็นที่สาธารณะ
สามารถจอดรถแบบนี้
ได้หรือไม่ ?

คำถามชวนคิด

ทำไมมุมมองคนส่วนใหญ่
จึงมองว่าเจ้าของรถคันนี้
ไม่มีมารยาท ?

คำถามชวนคิด

หากเรากระทำตนผิดมารยาท
เราจะได้รับผลกระทบ
อย่างไร ?

กิจกรรม

“มารยาทนั้นสำคัญไฉน”

ศึกทัศน์

มารยาทไทย อยู่ที่ไหน ใครๆ ก็รัก
ตอน ทักทาย (ไหว้, สวัสดี)

วีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์ : มารยาทไทย อยู่ที่ไหน ไครๆ ก็รัก ตอน ทักทาย (ไหว้, สวัสดี)

เผยแพร่โดย : กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

วันที่เผยแพร่ ๖ มิ.ย. ๒๐๑๖

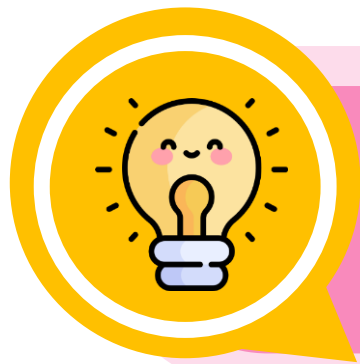
ที่มา : <https://youtu.be/๘hqLJKcLOBw?si=GIHiLMdmHzHwX๖lp>

คำถามชวนคิด

**มารยาทไทย
สะท้อนเอกลักษณ์
ของวัฒนธรรมไทยอย่างไร**

แนวคำตอบ

มารยาทไทยสะท้อนถึงความอ่อนน้อมถ่อมตน และการให้ความเคารพซึ่งกันและกัน เช่น การไหว้ การพูดจาสุภาพ และการให้เกียรติผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่ทำให้วัฒนธรรมไทย แตกต่างจากประเทศอื่น

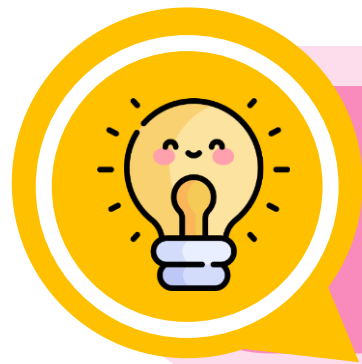
คำถามชวนคิด

ยกตัวอย่างความสำคัญ
ของการอนุรักษ์และสืบทอด
มารยาทไทยมา ๕ ประเด็น

คำถามชวนคิด

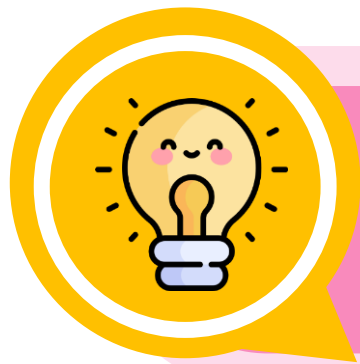
๑. รักษาเอกลักษณ์ชาติ
๒. เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี
๓. เป็นพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม
๔. สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่บุคคลและประเทศชาติ
๕. ส่งต่อวัฒนธรรมไทยให้คนรุ่นหลัง

แนวคำตอบ

ยกตัวอย่างความสำคัญของการอนุรักษ์และสืบทอดมารยาทไทย
๕ ประเด็น ดังนี้

๑. รักษาเอกลักษณ์ของชาติ – ทำให้วัฒนธรรมไทยไม่สูญหาย
๒. เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม – การมีมารยาทที่ดีช่วยให้คนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

แนวคำตอบ

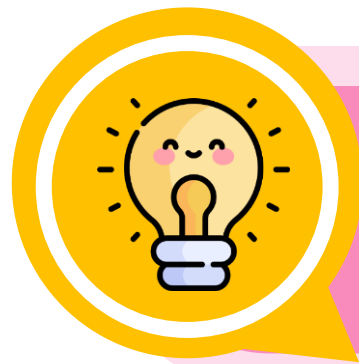
๓. เป็นพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม – ฝึกให้คนมีความเคารพและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
๔. สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่บุคคลและประเทศชาติ – ทำให้คนไทยได้รับการยอมรับทั้งในและต่างประเทศ
๕. ส่งต่อวัฒนธรรมไทยให้คนรุ่นหลัง – ทำให้เยาวชนมีแบบอย่างที่ดีและช่วยสืบทอดวัฒนธรรมไทยต่อไป

คำถามชวนคิด

**บอกความจำเป็น
ของการอนุรักษ์
และสืบทอดมารยาทไทย ?**

แนวคำตอบ

เมื่อเราปฏิบัติตามมารยาทไทยอย่างเหมาะสม ย่อมทำให้บุคคล
ได้รับการยอมรับจากสังคม ทั้งยังทำให้เยาวชนมีแบบอย่างที่ดี
ส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศและทำให้วัฒนธรรมไทยคงอยู่
และได้รับการสืบทอดต่อไปยังคนรุ่นหลัง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง วัฒนธรรมไทย

ความผสมผสานที่กลมกลืน

(๑) , (๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ดินสอ, สีไม้, ปากกาเคมี หรือปากกามาร์กเกอร์
๒. กระดาษรูป

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th)

